

Salar Rashid (S) m.fl.
Rudy Espinoza (V) m.fl.
Sissela Nordling Blanco (Fi)

Ärende 24
Avgifterna inom äldreomsorgen
Dnr SKHLM 2019/411

Särskilt uttalande

Vi vill börja med att tacka förvaltningen för svaret på vår skrivelse. Precis som förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande, valde den borgerliga majoriteten i budgeten för 2019 besluta om att höja avgifter för äldreomsorgen i ordinärt och särskilt boende. Det innebär en höjning av den högsta avgiften till en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet, vilket motsvarar 2 089 kronor år 2019. Den högsta avgiften var 1820 kronor år 2018.

1 juli 2016 ändrades 8 kap 5 § socialtjänstlagen som reglerar bland annat avgifter för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende. Tidigare fick den enskildes avgift per månad för hemtjänst uppgå till högst en tolfedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet. Nivån på taket för maxavgifter sätts av staten, men kommuner kan själva välja att ta ut en lägre avgift.

Det innebär att den borgerliga hade kunnat välja att inte höja dessa avgifter för en redan väldigt ekonomiskt och socialt utsatt grupp – här finns både äldre och andra som är beroende av kommunens omsorg för att kunna klara av vardagen.

Med anledning av höjningen gav vi förvaltningen i uppdrag att utreda följande frågeställningar:

1. Hur många pensionärer i Skärholmen kommer att beröras av avgiftshöjningar inom äldreomsorgen?

2. Hur många pensionärer i Skärholmen kommer att efter avgiftshöjningen vara tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

I förvaltningens tjänstutlåtande och svar på skrivelse kan vi läsa att i januari 2019 fanns 222 aktuella personer på vård- och omsorgsboende, 13 personer på korttidsboende och 645 personer var beviljade hemtjänstinsatser.

Inom samtliga avgiftsgrupper har avgifterna höjts. Det betyder att alla berörda grupper har fått en avgiftshöjning med 13 % - vilket är anmärkningsvärt. Äldreborgarrådet Eric Slottnar svarade i en Mitt I artikel från den 28 november 2018 citat:

– Det här borde ha gjorts tidigare för äldreomsorgen är underfinansierad och avgiftshöjningen drabbar långt ifrån alla pensionärer, säger äldreborgarrådet Eric Slottner (KD)

Det man då inte ska glömma är att denna politiska avvägning är självförvållad. Det hade kunnat undvikas om man samtidigt inte också i budgeten för 2019 hade valt att sänka skatten med 16 öre som motsvarar 400 miljoner i reformutrymme.

Vi tycker att det är inte bara anmärkningsvärt utan även rent av inte anständigt att låta en så sårbar grupp få betala delar av den borgerligt beslutade skattesänkningen. Många äldre har redan en svår situation. Det är även den gruppen som ökar bland de hemlösa.

Vi vill avslutningsvis även framföra att vi inte tycker att förvaltningen lyckats besvara vår andra frågeställning. Frågan om hur många pensionärer i Skärholmen som efter avgiftshöjningen varit tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

Detta hade man kunnat få ett mått på genom att undersöka om ett tapp av antalet brukare har skett efter att avgiftshöjningarna införts. Man hade även kunnat undersöka hur många brukare som självmant valt att minska sina insatser eller valt att avsluta tidigare beviljade insatser pga avgiftshöjningen. Det är svårt att tro att de som tidigare har haft en insats valt att minska denna beroende på att behovet minskat.

Äldre människor har en stor respekt för att inte överutnyttja och vill klara sig själva så långt det är möjligt.